

Διπλό σύστημα εκπαίδευσης – Δύσκολο είναι μόνο το όνομα

Στη Γερμανία υπάρχουν γύρω στα 340 κρατικά αναγνωρισμένα επαγγέλματα στα οποία μπορεί κανείς να εκπαιδευθεί. Περίπου το 60% των αποφοίτων επιλέγουν το λεγόμενο «διπλό σύστημα» και εκπαιδεύονται σε επιχειρήσεις. «Διπλό σύστημα» σημαίνει ότι οι νέοι μαθαίνουν το επάγγελμα που έχουν επιλέξει τόσο στις επιχειρήσεις, όσο και στο

επαγγελματικό σχολείο. Στην επιχείρηση οι νέοι έχουν πρακτική εμπειρία, ενώ στο επαγγελματικό σχολείο η εκπαίδευση είναι περισσότερο θεωρητική.

Ανάλογα το επάγγελμα η εκπαίδευση διαρκεί μεταξύ δυο και τρισίμισυ χρόνια. Και αργότερα; Η επιχείρηση, μετά τις τελικές εξετάσεις, μπορεί να προσφέρει στον εκπαιδευόμενο ένα συμβόλαιο εργασίας. Με τον τρόπο αυτό αποκτά έναν αξιόπιστο συνεργάτη, ο οποίος γνωρίζει καλά την επιχείρηση και ο οποίος έχει εκπαιδευθεί για να καλύψει στις ανάγκες της.

Γιατί να εκπαιδευστείτε; Προτερήματα της εκπαίδευσης με μια ματιά

- **Ειδικό προσωπικό σύμφωνα με τις δικές σας ανάγκες:** Οι επιχειρηματίες διαθέτουν εξειδικευμένο προσωπικό το οποίο έχει εκπαιδευθεί για τις ανάγκες της επιχείρησής τους.
- **Αποφυγή κάλυψης θέσεων εξαιτίας λάθους επιλογών:** Οι επιχειρηματίες έχουν δυο με τρία χρόνια καιρό ώστε να αξιολογήσουν εάν ο εκπαιδευόμενος είναι κατάλληλος για να καλύψει μακροπρόθεσμα μια θέση εργασίας.
- **Περιορισμένη αλλαγή προσωπικού:** Οι εργαζόμενοι αποκτούν μεγαλύτερη σύνδεση με την επιχείρηση στην οποία εκπαιδεύονται.
- **Οι επιχειρήσεις που διαθέτουν θέσεις εκπαίδευσης χαιρούν μεγαλύτερης εκτιμήσεως στους πελάτες, στους προμηθευτές, στις τράπεζες και στην κοινή γνώμη.**

Η συμβουλή μας:

Ενημερωθείτε για το «διπλό σύστημα εκπαίδευσης» και επιλέξτε επαγγέλματα, τα οποία ταιριάζουν στην επιχείρησή σας. Για κάθε επάγγελμα υπάρχουν συγκεκριμένες διατάξεις για το περιεχόμενο της εκπαίδευσης. Σύμφωνα με το επιχειρησιακό σας οργανόγραμμα μπορείτε να προσδιορίσετε τις ανάγκες σας ή αργότερα να τις διευρύνετε. Οι αρμόδιοι σύμβουλοι για το κάθε επάγγελμα πάνω στο οποίο μπορεί να γίνει εκπαίδευση – βρίσκονται κατά κανόνα στα κατά τόπους Βιομηχανικά και Εμπορικά Επιμελητήρια ή στα Βιοτεχνικά Επιμελητήρια και μπορούν να σας βοηθήσουν απαντώντας σε όλες τις ερωτήσεις που αφορούν την επαγγελματική εκπαίδευση.

Οι εκπαιδευόμενοι κοστίζουν χρήματα τα οποία κερδίζουν

Οι επιχειρήσεις επωμίζονται τα έξοδα για την επαγγελματική εκπαίδευση των νέων, ενώ το κράτος χρηματοδοτεί τα επαγγελματικά σχολεία. Για την επιχείρηση τα έξοδα αυτά είναι κατά κανόνα έξοδα για το προσωπικό μια και η εργασία των εκπαιδευόμενων αμείβεται μηνιαίως με ένα ορισμένο ποσό. Το ποσό αυτό διαφέρει από επάγγελμα σε επάγγελμα και συχνά ορίζεται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Το 2004 κατά μέσο όρο το ποσό αυτό για όλα τα επαγγέλματα ήταν 601,00 ευρώ.

Η επένδυση αυτή αξίζει διότι οι εκπαιδευόμενοι εργάζονται από την πρώτη μέρα στην επιχείρηση και διευκολύνουν το εξειδικευμένο προσωπικό. Η βοήθεια αυτή γίνεται ολοένα και πιο σημαντική από τον πρώτο μέχρι τον τελευταίο χρόνο της εκπαίδευσης.

Μέσω ενός εκπαιδευόμενου μπορούν πολλά έξοδα να αποφευχθούν. Για παράδειγμα εκμάθηση της δουλειάς σε νέο εξειδικευμένο προσωπικό. Σχετικά με την επιλογή των νέων εκπαιδευόμενων μπορούν να βοηθήσουν τα κατά τόπους Ιδρύματα Εργασίας και πολλά περιφερειακά συμβουλευτικά γραφεία.

Αναγνωρισμένες από το κράτος επιχειρήσεις, οι οποίες μπορούν να εκπαιδεύσουν. Πολύ πιο εύκολο από ότι νομίζετε

Ο καθένας μπορεί να γίνει εκπαιδευτής εφόσον διαθέτει τις κατάλληλες γνώσεις. Οι εξειδικευμένες αυτές γνώσεις παίζουν πρωτεύοντα ρόλο σχετικά με το αν μπορεί πράγματι να εκπαιδεύσει νέους ανθρώπους.

Σημαντικό για τον επιχειρηματία είναι να γνωρίζει πως δεν είναι απαραίτητο να εκπαιδεύει ο ίδιος αλλά μπορεί να αναθέσει αυτό το καθήκον σε έναν κατάλληλο συνεργάτη.

Παράλληλα πάντως θα πρέπει και η επιχείρηση να διαθέτει την κατάλληλη υποδομή για τη σωστή εκπαίδευση του νέου.

Κάθε αρχή και δύσκολη! Συμβουλευθείτε!

Οι σημαντικότεροι σύμβουλοι στο θέμα της εκπαίδευσης σε επιχειρήσεις βρίσκονται κατά κανόνα στο βιομηχανικό και εμπορικό επιμελητήριο ή στο βιοτεχνικό επιμελητήριο (www.dihk.de, www.handwerk.de). Ορισμένα επαγγέλματα όπως γιατροί, δικηγόροι, κηπουροί διαθέτουν τους δικούς τους συλλόγους. Οι σύμβουλοι επισκέπτονται τις επιχειρήσεις και υποστηρίζουν τις προσπάθειες του επιχειρηματία να δημιουργήσει θέσεις εκπαίδευσης. Οι σύμβουλοι αποφασίζουν επίσης εάν οι επιχειρήσεις είναι

κατάλληλες να εκπαιδεύσουν. Πληροφορίες μπορούν να πάρουν οι επιχειρηματίες και από τους συμβούλους των κατά τόπους γραφείων εργασίας.

Πρακτική υποστήριξη προσφέρεται επίσης από περιφερειακά προγράμματα και συμβουλευτικές θέσεις. Μπορούν να βοηθήσουν στη συμπλήρωση των αιτήσεων, στη σύνταξη οργανογραμμάτων, στην επιλογή κατάλληλων εκπαιδευόμενων ενώ παρακολουθούν την επιχείρηση κατά το πρώτο έτος της εκπαίδευσης.

Η συμβουλή μας:

Κανονίστε μια συνάντηση με τον αρμόδιο για την επιχείρησή σας σύμβουλο (συνήθως από το Βιομηχανικό και Εμπορικό Επιμελητήριο). Θα απαντήσει σε όλες σας τις ερωτήσεις και θα σας βοηθήσει στη δημιουργία μιας θέσης εκπαίδευσης. Ο σύμβουλός σας μπορεί να σας υποδείξει και άλλα προγράμματα στην περιοχή που μπορούν να σας προσφέρουν υποστήριξη.

JOBSTARTER ονομάζεται το πρόγραμμα εκπαίδευσης του Ομοσπονδιακού Υπουργείου για την Παιδεία και την Έρευνα. Αρμόδιο τμήμα για την υλοποίηση του προγράμματος είναι το Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο για την Επαγγελματική Εκπαίδευση στη Βόννη. Τέσσερα ακόμα προγράμματα από την KAUSA, από ενώσεις και ιδρύματα προσφέρουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες. Επίσης τέσσερα περιφερειακά γραφεία με έδρα στο Αμβούργο, το Ντίσελντορφ, το Βερολίνο και τη Νυρεμβέργη υποστηρίζουν το έργο της αρμόδιας υπηρεσίας στη Βόννη.

Πληροφορίες για το πρόγραμμα JOBSTARTER καθώς και για τα άλλα επιδοτούμενα προγράμματα μπορείτε να βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση: www.jobstarter.de

Επικοινωνία:

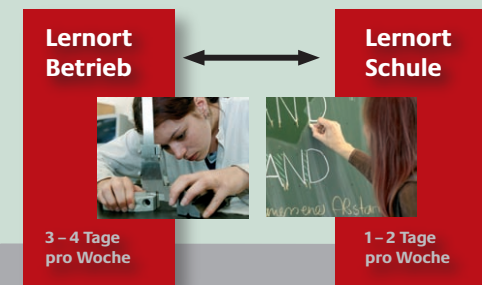
JOBSTARTER beim Bundesinstitut für Berufsbildung
Programmbereich KAUSA, Koordinierungsstelle –
Ausbildung in ausländischen Unternehmen
Katharina Kanschat, Fatma Sarigöz
Tel.: 02 28 / 107-10 32
E-Mail: kanschat@bibb.de

Ausbildung im eigenen Betrieb – Ja!

Duales Ausbildungssystem – kompliziert ist nur der Name

Rund 340 bundesweit staatlich anerkannte Ausbildungsberufe gibt es in Deutschland. Ca. 60 Prozent aller Schulabsolventen wählen die duale Berufsausbildung und bewerben sich bei Unternehmen. „Dual“ heißt, dass Jugendliche sowohl in Unternehmen als auch in der Berufsschule den gewählten Beruf erlernen. Der Betrieb

vermittelt dabei vorwiegend die praktischen Inhalte des Berufes, in der Berufsschule überwiegen die theoretischen Inhalte.

Je nach Beruf wird der Auszubildende zwischen zwei und dreieinhalb Jahren ausgebildet. Und danach? Der Unternehmer kann dem Auszubildenden nach der Abschlussprüfung einen Arbeitsvertrag anbieten. Dadurch gewinnt er einen zuverlässigen und motivierten Mitarbeiter, der das Unternehmen gut kennt und genau für die Betriebsbedürfnisse ausgebildet ist.

Warum ausbilden? – Vorteile der Ausbildung auf einen Blick

- **Fachkräfte nach Maß für den eigenen Bedarf:** Unternehmer gewinnen eine Fachkraft, die auch speziell für die Bedürfnisse ihres Unternehmens ausgebildet wurde.
- **Vermeidung von Fehlbesetzungen:** Unternehmer haben zwei bis drei Jahre Zeit, um abzuwägen, ob der Auszubildende für einen langfristigen Einsatz im Unternehmen geeignet ist.
- **Weniger Personalwechsel:** Mitarbeiter entwickeln eine hohe Bindung an ihren Ausbildungsbetrieb.
- **Ausbildungsbetriebe genießen höheres Ansehen** bei Kunden, Lieferanten, Banken und in der Öffentlichkeit.

UNSER TIPP:

Informieren Sie sich über das duale Ausbildungssystem und wählen Sie Berufe aus, die zu Ihrem Unternehmen passen. Zu jedem Beruf gibt es eine Ausbildungsordnung, in der die wichtigsten Inhalte des Berufs festgelegt sind.

Mit Ihrem betrieblichen Ausbildungsplan können Sie diese Inhalte im Hinblick auf Ihren eigenen betrieblichen Bedarf präzisieren oder weitere hinzufügen. Die Ausbildungsberater der für den jeweiligen Ausbildungsberuf zuständigen Stelle (in der Regel die Industrie- und Handelskammer oder Handwerkskammer) helfen Ihnen bei allen Fragen der Berufsausbildung.

Auszubildende kosten Geld, verdienen es aber auch

Die Unternehmen tragen die Kosten für die betriebliche Ausbildung, der Staat finanziert die Berufsschule. Für den Betrieb sind das hauptsächlich Personalkosten, denn die Arbeit der Auszubildenden wird monatlich mit einer Ausbildungsvergütung entlohnt. Diese unterscheidet sich von Beruf zu Beruf und ist häufig tariflich festgelegt. Im Durchschnitt aller Berufe lag die Vergütung im Jahr 2004 bei monatlich 601,00 Euro.

Diese Investition lohnt sich, denn Auszubildende arbeiten vom ersten Tag an mit im Betrieb und entlasten durch ihren Arbeitseinsatz die Fachkräfte. Dieser Effekt steigert sich vom ersten zum letzten Ausbildungsjahr deutlich.

Durch eigene Auszubildende können viele Kosten vermieden werden. Zum Beispiel Rekrutierungs- und Einarbeitungskosten für fertig ausgebildete Fachkräfte. Bei der Auswahl des Jugendlichen helfen die Agenturen für Arbeit und viele regionale Beratungsstellen.

Anerkannter Ausbildungsbetrieb werden – es geht leichter, als man denkt

Ausbilden darf jeder, der persönlich und fachlich dazu geeignet ist. Entscheidend dabei sind vor allem die fachlichen Kenntnisse in dem Ausbildungsberuf, den der zuständige Ausbilder im Betrieb dem Jugendlichen beibringen wird.

Wichtig für den Unternehmer ist, dass er nicht selber die Aufgabe des Ausbilders übernehmen muss, er kann diese auch an einen geeigneten Mitarbeiter übertragen, der dann im Ausbildungsvertrag als Ausbilder eingetragen wird.

Auch der Betrieb muss für die Ausbildung geeignet sein, d.h. über die notwendige Grundausstattung verfügen und dem Auszubildenden einen eigenen Platz für die Ausbildung bieten. Das Unternehmen muss so ausgestattet sein, dass alle wichtigen Inhalte eines Ausbildungsberufs erlernbar sind.

Aller Anfang ist schwer! – Lassen Sie sich beraten!

Die wichtigsten Ansprechpartner in Sachen Berufsbildung sind die Ausbildungsberater der Kammern. In der Regel sind das die Industrie- und Handelskammer oder die Handwerkskammer (www.dihk.de, www.handwerk.de). Für einige Berufsgruppen wie beispielsweise Rechtsanwälte, Ärzte oder Gärtner gibt es eigene Kammern. Die Ausbildungsberater besuchen den Betrieb und unterstützen den Unternehmer bei der Vorbereitung zur Ausbildung. Sie entscheiden auch darüber, ob das Unternehmen ausbilden darf.

Weitere Ansprechpartner sind die Berufsberater der örtlichen Agentur für Arbeit, sie helfen bei der Auswahl geeigneter Bewerber für den Ausbildungsplatz.

Praktische Hilfe bieten zusätzliche regionale Projekte und Beratungsstellen. Diese helfen beim Ausfüllen der Unterlagen, bei der Erstellung von Ausbildungsplänen, unterstützen bei der Auswahl geeigneter Bewerber und begleiten das Unternehmen im ersten Jahr des Ausbildens.

UNSER TIPP:

Vereinbaren Sie mit dem Ausbildungsberater der für Ihr Unternehmen zuständigen Kammer (in der Regel Industrie- und Handelskammer oder Handwerkskammer) einen Termin. Er berät Sie in allen Fragen und unterstützt Sie beim Einstieg in die Ausbildung. Der Ausbildungsberater kann Ihnen auch Projekte in Ihrer Region benennen, die weitere Unterstützung bieten.

JOBSTARTER ist das Ausbildungsstrukturprogramm des Bundesministeriums für Bildung und Forschung (BMBF). Mit der Programmdurchführung ist die JOBSTARTER-Programmstelle beim Bundesinstitut für Berufsbildung (BiBB) in Bonn beauftragt. Innerhalb der Programmstelle befassen sich die vier Programmbereiche Projektbegleitung, KAUSA, Netzwerke & Verbünde sowie Stiftungen & Fundraising mit speziellen Fragestellungen und bieten entsprechende Serviceleistungen an. Vier Regionalbüros mit Sitz in Hamburg, Düsseldorf, Berlin und Nürnberg unterstützen die Bonner Programmstelle.

Informationen über JOBSTARTER, die geförderten Projekte und die Förderrichtlinien finden Sie unter www.jobstarter.de.

Kontakt:
JOBSTARTER beim Bundesinstitut für Berufsbildung Programmbereich KAUSA, Koordinierungsstelle – Ausbildung in ausländischen Unternehmen
Katharina Kanschkat, Fatma Sarigöz
Tel.: 02 28 / 1 07-10 32
E-Mail: kanschkat@bibb.de

Impressum
Herausgeber: Programmstelle beim Bundesinstitut für Berufsbildung (BiBB) für das Programm JOBSTARTER des Bundesministeriums für Bildung und Forschung (BMBF) Robert-Schuman-Platz 3, 53175 Bonn
Tel.: 02 28 / 1 07-29 09 Fax: 02 28 / 1 07-28 87
E-Mail: info@jobstarter.de
www.jobstarter.de
Bestellungen: Tel.: 0 18 05 / 26 23 02, Fax: 0 18 05 / 26 23 03 (12 Cent/Min. aus dem deutschen Festnetz) oder per E-Mail: books@bmbf.bund.de
Leiterin der Programmstelle JOBSTARTER beim BiBB: Kornelia Raskopp
Redaktion: Katharina Kanschkat (verantwortl.), Sigrid Meiborg, Tatiana Vorsmann
Gestaltung: Hauke Sturm Design, Berlin
Herstellung: W. Bertelsmann Verlag, Bielefeld
Bildnachweis: Bachmeier, JOBSTARTER/KAUSA, Vario Images
Stand: März 2007